

Förlängning av den tillfälligt utökade skattenedsättningen
på viss dieselanvändning inom jord-, skogs- och vattenbruk

Promemorians huvudsakliga innehåll

Den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt, som gäller fram till och med den 30 juni 2023, på bl.a. diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet föreslås förlängas så att en utökad nedsättning ska gälla även under andra halvåret 2023.

Enligt förslaget ska nedsättning av koldioxidskatt medges med 2 491 kronor per kubikmeter för diesel som förbrukas under tiden den 1 juli–31 december 2023. För sådan dieselförbrukning under perioden ska nedsättning av energiskatten medges med 1 582 kronor per kubikmeter.

Förslaget medför ändringar i lagen om skatt på energi och i en tidigare beslutad ändring i den lagen. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2023. Äldre bestämmelser ska dock fortfarande gälla för bränsleförbrukning som skett före den 1 juli 2023.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Lagtext	4
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	4
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	5
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	6
2 Bakgrund.....	7
3 Förlängning av den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.....	7
4 Konsekvensanalys.....	9
4.1 Syfte och alternativa lösningar	9
4.2 Offentligfinansiella effekter	10
4.3 Effekter för företagen	10
4.4 Effekter för miljön.....	10
4.5 Effekter för myndigheter och domstolar.....	11
4.6 Förslagets förenlighet med EU-rätten.....	11
4.7 Övriga effekter	11
5 Författningskommentar.....	12
5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	12
5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	12
5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	12

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi ska utgå.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §¹

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 2 491 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 582 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Befrielse från skatt enligt denna paragraf får dock högst uppgå till de skattebelopp som gäller vid skattskyldighetens inträde för det förbrukade bränslet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förbrukning som sker före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2022:1050.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 1.2

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 2 491 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxid-skatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 582 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

Befrielse från skatt enligt denna paragraf får dock högst uppgå till de skattebelopp som gäller vid skattskyldighetens inträde för det förbrukade bränslet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förbrukning som sker före ikraftträdandet.

2 Bakgrund

Koldioxidskatt och energiskatt tas ut på drivmedel som bensin och diesel. Skattesatserna på drivmedel framgår av 2 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE.

Bestämmelserna i LSE är anpassade till rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet. Direktivet utgör ett EU-rättsligt ramverk för hur medlemsstaterna ska utforma sin nationella beskattning av bränslen och el.

En nedsättning av koldioxidskatten på diesel som används i arbetsmaskiner i jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheter infördes 2005 i syfte att stärka jord- och skogsbrukets internationella konkurrenskraft (prop. 2004/05:1 Förslag till statsbudget för 2005, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m. avsnitt 8.4.2). Skattenedsättningens storlek har varierat under åren. Nedsättningen, som även gäller bränsleförbrukning i skepp och vissa båtar i sådana verksamheter, har tillfälligt utökats genom dels förändrade återbetalningsbelopp för koldioxidskatt, dels återbetalning även av energiskatt (se prop. 2021/22:269, bet. 2021/22:FiU49, rskr. 2021/22:459 respektive prop. 2021/22:270, bet. 2021/22:FiU50, rskr. 2021/22:471). Fr.o.m. den 1 oktober 2022 är nedsättningen av koldioxidskatten 2 292 kronor per kubikmeter. Nedsättningen av energiskatten uppgår sedan den 1 oktober till 2 111 kronor.

Den tillfälliga utökningen av skattenedsättningen upphör den 1 juli 2023 då nedsättningen av energiskatten upphör och nedsättningen av koldioxidskatt återgår till 1 930 kronor per kubikmeter.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) aviserat att den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt, som gäller fram till och med den 30 juni 2023, på diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet bör förlängas till och med den 31 december 2023.

3 Förlängning av den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

Promemorians förslag: En tillfälligt utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt för diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet ska gälla även för sådan förbrukning som sker under andra halvåret 2023.

För sådan förbrukning som sker under tiden den 1 juli–31 december 2023 medges nedsättning av koldioxidskatt med 2 491 kronor per

kubikmeter och nedsättning av energiskatten med 1 582 kronor per kubikmeter.

Ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2023. Äldre bestämmelser ska dock fortfarande gälla i fråga om förbrukning som skett före den 1 juli 2023.

Skälen för förslaget: Den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt på diesel som används i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet infördes mot bakgrund av att priset på flera viktiga insatsvaror inom dessa näringar ökat kraftigt, inte minst på grund av kriget i Ukraina. Den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt på diesel motiverades också av behovet av att upprätthålla och stärka svensk livsmedelsproduktion under den extraordinära situation som rådde på grund av händelserna i omvärlden. Regeringen har i budgetpropositionen för 2023 bedömt att dessa förhållanden kommer att kvarstå under hela 2023 (prop. 2022/23:1. s. 213–214). Det finns därför skäl att förlänga den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt på sådant bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b lagen om skatt på energi (nedan kallat diesel) så att en utökad nedsättning även gäller under andra halvåret 2023.

Regeringen har i prop. 2022/23:17 Tillfälligt sänkt skatt på drivmedel och sänkt skatt på bränslen i viss värmeproduktion lämnat förslag på ändrade skattesatser för 2023. Enligt förslaget i nämnda proposition kommer skattesatsen för koldioxidskatt på diesel i miljöklass 1 att uppgå till 2 491 kronor medan energiskattesatsen för diesel i miljöklass 1 kommer att vara 1 582 kronor. Syftet med den tillfälliga utvidgade nedsättningen är och har varit att jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna i princip inte ska betala någon skatt på sin dieselanvändning i arbetsmaskiner. Nivåerna på nedsättningen under förlängningsperioden bör därför anpassas till de koldioxid- och energiskattesatser som kommer gälla för diesel i miljöklass 1. Därför föreslås att nedsättning av koldioxidskatt ska medges med 2 491 kronor per kubikmeter för diesel som förbrukas för dessa ändamål under tiden den 1 juli–31 december 2023. För sådan dieselförbrukning under perioden ska nedsättning av energiskatten medges med 1 582 kronor per kubikmeter. Den s.k. begränsningsregeln i 6 a kap. 2 a § fjärde stycket lagen om skatt på energi som infördes genom lagändringen den 1 juli 2022 (prop. 2021/22:270, bet. 2021/22:FiU50, rskr. 2021/22:471) behålls. Därigenom förhindras att skattebefrielse medges med högre belopp än den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde för det bränsle som har förbrukats.

Nuvarande nedsättningar är statliga stöd som beviljas med stöd av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget samt kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. De föreslagna förändringarna kommer därför behöva anmälas

till kommissionen i samband med ikraftträdandet. För närvarande pågår en översyn av den allmänna gruppundantagsförordningen. De i promemorian föreslagna förändringarna kan därför behöva anpassas för det fall att förändringar av gruppundantagsförordningarna kräver detta.

Lagförslag

Förslaget medför dels att lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi ska utgå, dels ändringar i 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagetts effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

4.1 Syfte och alternativa lösningar

Det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara jordbruks- och skogsbruksnäringar. Det svenska jord- och skogsbruket har till följd av högre priser på flera insatsvaror under det senaste året fått kraftigt ökade kostnader. Åtgärden syftar till att stödja jord- och skogsbruket ytterligare.

En alternativ lösning är att inte genomföra förändringen under andra halvåret 2023. Det skulle innebära sämre konkurrenskraft för det svenska jord- och skogsbruket med risk för minskad produktion. Ett annat alternativ vore att genomföra en mindre skattesänkning än den som nu föreslås eller att genomföra en stödåtgärd på statsbudgetens utgiftssida. Bedömningen är att en justerad skatt i nuläget är den lämpligaste åtgärden för att stödja de areella näringarna och att den nu föreslagna skattesänkningen är väl avvägd.

Åtgärden innebär en ökad skatteutgift under andra halvåret 2023 avseende drivmedel för diesel till arbetsmaskiner och fartyg inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna.

4.2 Offentligfinansiella effekter

Förslaget om förlängningen av den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt, beräknas minska skatteintäkterna med 0,38 miljarder kronor 2023 (halvårseffekt).

4.3 Effekter för företagen

Den tillfälligt utökade nedsättningen av koldioxid- och energiskatt som gäller fram till och med den 30 juni 2023 för s.k. jordbruksdiesel förlängs enligt förslaget så att en utökad nedsättning även ska gälla under andra halvåret 2023. Förslaget innebär att skatten efter nedsättning blir noll kronor för diesel (miljöklass 1) som används för berörda ändamål under perioden den 1 juli 2023 till och med den 31 december 2023.

Skattelättnaden bedöms mildra den utsatta konkurrenssituation som svenska företag inom de areella näringarna för närvarande befinner sig i. Uppskattningsvis omfattas cirka 25 000 företag inom jord-, skogs- och vattenbruksnäringarna av nedsättningen. Framst mindre företag omfattas, med undantag från vissa större företag inom skogsindustrin. Förslaget bedöms inte öka företagens administrativa kostnader nämnvärt.

4.4 Effekter för miljön

Svensk livsmedelsproduktion är vid en internationell jämförelse relativt klimatvänlig och den svenska mjölk- och köttproduktionen har avsevärt lägre klimatpåverkan än andra länders produktion. Klimateffektiviteten i svenskt jordbruk är hög i ett internationellt perspektiv. Därför är det önskvärt att produktion av livsmedel från svenskt jordbruk ökar och tar marknadsandelar från livsmedel som producerats på mer klimatbelastande sätt och importerats till svenska marknaden. Förslaget i promemorian bedöms bidra till att bibehålla konkurrenskraften för svenskt jordbruk och minskar därmed risken att klimatpåverkan ökar i andra länder till följd av ökad svensk livsmedelsimport.

Det är svårt att bedöma vilken effekt som skattenedsättningen får på utsläppen av växthusgaser i Sverige. Dieselanvändningen i berörda arbetsmaskiner, skepp och vissa båtar är svår att substituera. Arbetsmaskiner drivs i dag i stor utsträckning av fossila drivmedel och det finns på kort sikt färre alternativ än för lättare fordon, där elektrifieringen har fått större genomslag. Det medför att dieselanvändningen i de berörda sektorerna är stabil över tid och att aktörerna på kort sikt är relativt prisokänsliga. Detta innebär att effekten av det lägre pris på diesel som den föreslagna åtgärden innebär endast bedöms leda till en mindre temporär ökning av förbrukningen under andra halvåret 2023. Att förbrukningen ökar ger högre koldioxidutsläpp och utsläpp av övriga luftföroreningar, såsom partiklar och kväveoxider. Det kan medföra något försämrade möjligheter för Sverige att på ett kostnadseffektivt sätt nå målet om inga nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast 2045. Effekten beräknas dock bli mycket begränsad i förhållande till de totala utsläppen,

i synnerhet som åtgärden är tillfällig och den här föreslagna utökningen av skattenedsättningen endast gäller under perioden 1 juli 2023 till 31 december 2023.

4.5 Effekter för myndigheter och domstolar

Förslaget förväntas inte medföra några tillkommande långsiktiga kostnader för Skatteverket. Förslaget förväntas dock medföra vissa kostnader av engångskaraktär, såsom kostnader för åtgärder för att tillgodose företagens informationsbehov. Det behövs troligen inte heller några informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

4.6 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med dels rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, dels reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förslaget bedöms vidare vara förenligt med reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eftersom skattenedsättningen för jordbruks- och skogsbruksverksamhet bedöms kunna omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108. Vidare bedöms skattenedsättningen för vattenbruksverksamhet kunna omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förslaget bedöms därför vara förenligt med EU-rätten.

4.7 Övriga effekter

Förslaget bedöms ha en mycket begränsad påverkan på hushållens kostnader och förväntas därför inte påverka sysselsättning, fördelning eller den ekonomiska jämställdheten.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:1047) om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Förslaget innebär att de ändringar i lagen om skatt på energi som träder i kraft den 1 juli 2023 utgår. Övervägandena finns i avsnitt 3.

De materiella bestämmelserna i den författning som utgår, dvs. bestämmelser om nedsättningen efter den tillfälliga utökningen, förs över till de ändringar som föreslås i denna proposition, se lagförslag 1.3.

5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om lättnad avseende koldioxidskatt och energiskatt för bl.a. omärkt diesel som förbrukas i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 3.

Ändringen i *första stycket* innebär att befrielsen från koldioxidskatt utökas till 2 491 kronor per kubikmeter för förbrukning som sker från och med den 1 juli 2023.

Ändringen i *andra stycket* innebär att befrielsen från energiskatt begränsas till 1 582 kronor per kubikmeter för förbrukning som sker från och med den 1 juli 2023.

5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om lättnad avseende koldioxidskatt för bl.a. omärkt diesel som förbrukas i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 3.

Ändringen i *första stycket* innebär att befrielsen från koldioxidskatt begränsas till 1 930 kronor per kubikmeter för förbrukning som sker från och med den 1 januari 2024.